

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL.

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaș, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

In cap de iarnă.

Inainte de război se cetia mai mult și serile lungi de iarnă erau mai plăcute și mai cu folos întrebuințate. Așa ar trebui să fie și azi..!

Când iau condeiul în mână, ca să scriu aceste șire, afară e o vreme rece, umedă. Picuri mărunți de ploaie, amestecați cu fulgi de zăpadă, se strecoară din văzduh, vântul șueră a jale, ulița e pustie, luminile abia licăresc și ele, cernite și biruite de umezeala aerului.

Numai în odaie e bine acuma, la gura sobei, în cercul familiei. Vai și amar de celce nu se poate retrage la căminul său, de celce nu are un lemn să pună pe foc, de celce e osândit să stea pe — afară în această vreme de izbeliște!

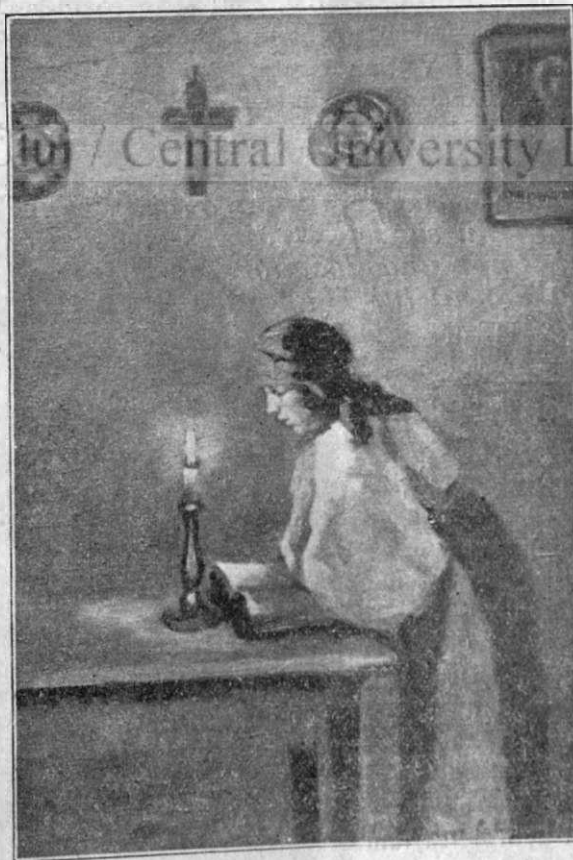
Și aici, la gura sobei, îmi vine în minte, ce bine îmi petreceam eu pe vremuri, când eram copil, când tata cetia la masă gazeta, mama răsfoia ceaslovul, iar lelea Ană ne spunea nouă copiilor povești frumoase, cu Verde și Roșu Impărat, cu bălaurul cu șapte capete, cu Ileana Cosânzeana și cu Voinic-înflorit, care totdeauna izbutea în lupta sa cu bălaurii, cu fiarele sălbatece și cu urieșii. Când apoi se uria de noi lelea Ană, mergeam la săraca mamă, și o întrebam, ce spune ceaslovul și celelalte cărți de rugăciuni și de cetanii creștinești, iar ea ne spunea câte o rugăciune neînțeleasă de noi. La tata nu prea îndrăzneau să mergem, că dumnealui se mai încrunta spre noi dacă, îmbulzindu-ne, îi sfârțicam cumva gazeta, pe care o păstra cu multă scumpătate și o așeza, număr de număr, pe poliță. Dar și dumnealui era câte odată foarte drăguț, și ne povestea, cum s'a luptat badea Gheorghe de Băsești și păr. Lucaciu în dieta țării unguerești, și întâmplări frumoase și interesante din »știrile săptămânii«.

Da, îmi aduc aminte cu mult drag de iernile petrecute acasă, cari au fost poate cele mai fericite în viața mea; căci omul nu-i niciodată mai fericit ca atunci, când n'are gânduri, când alții i-le poartă, când e copil.

Și așa îmi închipui și astăzi serile lungi de iarnă la sate, cu povești, cu cetiri, cu ghicitori.

Plângerile librarilor și ale scriitorilor de astăzi însă dovedesc, că din petrecerile serilor de iarnă de acuma, în multe case lipsesc gazetele și cărțile bune. Oamenii de după războiu nu mai cetesc, cum se cetea înainte de războiu, dovadă faptul că

cele mai multe gazete tânjesc, nu pot trăi, mor, iar cărți se tipăresc așa de puține, încât e adevărată rușinea pentru noi Români. Sașii din Ardeal, cu toate că sunt numai 200.000, au atâtea gazete și cărți, câte avem noi, cei peste 3 milioane de Români din Ardeal; iar cei peste 1 milion



de Unguri au pe de 4—5 ori mai multe decât noi. Și acestea sunt fapte dovedite, nu povești.

Recunosc și eu că trăim zile grele astăzi, că țaranului îi merge rău. Dar dacă țaranul nostru a știut și a putut să cetească pe vremea Ungurilor, are datorința și chiar porunca, porunca cinstei și a omeniei, să cetească și acuma. Că doară toată lumea înaintează, numai noi să mergem ca racul?

Și acuma să stăm strâmb, dar să judecăm drept! Dacă țaranul știutor de carte de pe vremea unguerească a avut 4 coroane, cu cari să-și aboneze o gazetă poporală, și 10—20 bani (fileri), ca să-și cumpere o cârtică bună, — noi, țaranii de astăzi, să nu avem 180 lei la an, pentru o gazetă și 6—10 lei pentru o cârtică? Și, băgați

bine de seamă, 4 coroane din vremea dinainte de războiu erau ca astăzi 400 de lei, iară 10—20 fileri ca astăzi 10—20 lei. Așadar gazetele și cărțile sunt mai ieftine astăzi, decât în vremurile de pace. Și prin urmare, țaranul dinainte de războiu a fost mult mai jertfitor și mai iubitor de învățatură decât cel din zilele noastre.

Să nu ne mirăm deci, dacă gazetelor de astăzi le merge atât de rău, dacă astăzi nu mai ies cărți, dacă atâtea întreprinderi frumoase de după războiu s'au dat peste cap, dacă bieții scriitori trăiesc cum trăiesc, și tipografiile și librăriile se plâng că le merge tot mai rău, ba unele se chiar închid.

Gazeta bună și mai ales cartea bună este prietinel cel mai sincer, cel mai credincios al omului. Ele nu te părăsesc nici în cele mai mari nenorociri, ele sunt cele mai bune sfătuitoare, cele mai mari binevoitoare și binefăcătoare ale omului. Astăzi, când lumea e atât de stricată; când nu este număr de gazetă să nu ne dea seamă de noi hoții și tâlharii, de noi omoruri și aprinderi; când atâția pândesc să ne strice sufletele și conștiința; când atâtea pilde vedem că omul de omenie este dat de o parte, iar ticălosul și necinstitul se îmbuibă; când căile bisericii încep a se umplea de buruiună, iar ale cârciumelor și ale altor locuri de petrecere, sunt tot mai des bătătorite; când necinstea, nerușinarea și minciuna umblă plimbându-se în automobile, iar cinstea, rușinea și dreptatea merg pe jos la cerșit; astăzi mai ales, avem lipsă de cetitul gazetelor și cărților bune și creștinești, avem lipsă de scriitori cinstiți și neprecupețitori, de prietini sinceri și credincioși.

Cinstiți-i deci pe cari li aveți, abonați-le gazetele, cetiți-le cărțile, sprijiniți-i în dragostea lor pentru popor, încurajați-i și pricinuiți-le și lor o zi bună și fericită. Și vă rog nu uitați de îndemnul poetului care zice: »Vorbiți, cetiți și scrieți românește, pentru Dumnezeu!« Impliniți-i rugarea.
Iuliu Maior.

Boala cea nouă la copii este destul de primejdioasă. La sate mor cam 10 la sută, iar la orașe cam 9 la sută dintre îmbolnăviți. Aceasta la noi în țară. În America mor cam 16 la sută. Se îmbolnăvesc de regulă copiii oamenilor săraci, și cei până la 5 ani. Iarna boala încetează. Deocamdată încă nu este leac împotriva ei, nici chip de apărare.



Apostolul Duminecii.

Duminea XXIV după Rusalii, sau a XIII-a după Înălțarea sf. Cruci. (27 Noemvrie 1927) -- Efeseni 2, 14-22. —

Fraților, Hristos este pacea noastră carele a făcut amândouă una, și păretele cel din mijloc al zidului l-a sfărâmat, vrajba, în trupul său stricând cu învățăturile sale legea poruncilor, ca pe amândoi să-i zidească întru sine într'un om nou, făcând pacea, și pe amândoi să-i în pace într'un trup cu Dumnezeu prin cruce, omorând vrajba întru sine.

Hristos este pacea, ne spune sf. Pavel, pentru că el a adus pacea pe pământ, pacea între oamenii desbinată în două și pacea cu Dumnezeu. Oamenimea era adevărat înaintea de Hristos, desbinată, în două, în Evrei și păgâni, iar pe aceștia i-a împreunat Hristos. Și aceasta a făcut-o sfărâmând păretele cel din mijloc al zidului care-i despărțea și-i învrăjbea.

Cât de desprețuitor privea Evreul spre păgân, ni-o spune tot sf. Pavel în epistola sa către Romani 2, 17-29. Care este acest părete despărțitor? Legea lui Moise, cu multele sale prescrieri și reguli, pe cari păgânii nu le puteau suferi. Hristos însă, pe care tot sf. Pavel îl numește, atât de potrivit, »sfârșitul legii« (Rom 10,4), a desființat legea aceasta, el a împreunat și împăcat lumea. Toți aceia cari se unesc cu Hristos se împacă între ei înșiși, pentru că prin împreunarea cu Hristos, omul se

renaște, și, prin apă și prin Spirit, devine plin de dar, devine deci om nou făptură nouă. El nu este mai mult nici Evreu, nici păgân, nici amestecătură de Evreu și de păgân, pentru că Evreul și păgânul a dispărut, și în locul lor s'a zidit o zidire nouă, numită creștin.

Dar mai era între oameni și o altă vrajbă, mult mai tristă decât cea dintâi, vrăsmășia oamenilor, atât a Evreilor cât și a păgânilor, cu Dumnezeu. Luând Hristos asupra sa păcatele oamenilor, prin moartea sa pe cruce, a nimicit păcatul, care era adevăratul pricinitor al dușmăniei dintre Dumnezeu și om, așa că cu tot dreptul poate zice sf. Pavel, că Hristos este pacea noastră.

Și venind, el a vestit pace vouă celor de departe și celor de aproape, căci printr'insul avem amândoi apropiere către Tatăl într'un Spirit.

Fapta sa de mai înainte Hristos a săvârșit-o prin venirea sa pe pământ, adevărat prin intruparea sa. Atât păgânii cei de departe cât și Evreii cei de aproape au simțit înrăurirea predicării lui Isus. Ce e drept el a predicat numai Evreilor, dar totdeauna a spus că evanghelia sa este pentru toată făptura, și că și păgânii pot dobândi mântuirea, și că dânsul va aduna și pe păgâni împreună cu Evreii în biserica sa, făcându-i fiii păcii. Și aceasta o dovedesc urmările învățaturii sale, căci prin Hristos s'a deschis ușa cea zăvorâtă a raiului pentru toți oamenii; și în oamenii cei noi, adevărat în creștini, curge o nouă putere de viață, o putere de viață peste fire, care și are obârșia dela Spiritul Sfânt. Așadară omul cel nou merge prin Isus Hristos, într'un Spirit, la Tatăl.

Pentru aceea dară acum mai mult nu sunteți străini și nemernici ci împreună locuitori cu sfinții și casnici ai lui Dumnezeu.

Hristos așadară a dus pace pe pământ, iar pe voi, creștinilor făcuți din păgâni v'a ridicat la o stare nevisată mai înainte. Căci

voi de acuma înainte nu mai sunteți străini, nici nemernici, adevărat numai suferiți în țară dar fără drepturi cetățenești, ci cetățeni ai împărăției lui Dumnezeu, având drepturi deopotrivă cu creștinii făcuți din Evrei, cari se numesc între sine sfinți, și ținându-vă și voi dimpreună cu ei, de familia aceea mare, al cărei cap este Dumnezeu Tatăl.

Iar fiind vorbă de familie și de casă, apostolul continuă să vorbească mai departe. În chipuri și icoane, zicând:

zidiți fiind pe temelia apostolor și a prorocilor, fiind piatra cea din unghiu însuși Isus Hristos, pe carele toată zidirea ce se alcătuiește crește ca o biserică sfântă în Domnul;

Voi creștinilor sunteți așadară materialul de zidire, care este zidit pe temelia apostolilor și a profetilor, fiind piatra cea din unghiu Hristos însuși. Piatra din unghiu este piatra cea mare, adăncită afund în pământ, dela care se întind, în dreapta și în stânga, temelile bisericii, și dela care și primesc acestea puterea și tăria. De această piatră din unghiu se razimă temelia, adevărat apostolii și profetii, și dela ea își are statornicia și tăria întreagă biserica. Apostolii și profetii de aceea se numesc aicia temelie, pentru că apostolii au vestit evanghelia Legii celei Noi, iar profetii Legii Vechi au pregătit calea pentru Hristos și apostoli.

Dar Hristos nu este numai piatra cea din unghiu, ci și putere dătătoare de viață, așa dupăcum și creștinii sunt pietri vii. Iară biserica este o zidire, care cu toate că este terminată, suferă să se mai mărească. Dar tot ce se adaugă la ea se unește cu piatra din unghiu și crește. Și această zidire este o zidire minunată în felul ei, o biserică sfântă în Domnul.

Și acuma încă o aplecare la Efeseni: *pe carele voi împreună vă zidiți ca să fiți lăcaș lui Dumnezeu prin Spiritul.*

Foia „UNIRII POPORULUI“.

Nuntă țărănească.

— Urmare din numărul trecut. —

II.

Duminecă dimineața, când ne-am smuls noi dintre țoale și perini, era o dragă de zi și un veac, cum rar se pomenește în toamnă atât de târzie. Ne sărutau razele soarelui pe frunte și pe ochi, când am ieșit în răcoarea dulce de afară. Și cântau pasările în pomi, ca primăvara.

Așa zi, la nuntă mare, să tot dea Dumnezeu!

Mătușa cu părul alb care ne-a găzduit se învârtia cu multă bunătate împrejurul nostru și ne da zor la îmbrăcate, că:

— Toacă de liturghie, domnișorilor, și acuși chică și nuntașii de peste deal! Zău în cruce!

Se putea să nu ne grăbim?

Am adunat cum am putut mai repede celea bulendre domnești pe noi și am pornit spre biserica bătrână din grui. Toaca tăcuse și acum plutia peste sat glasul argințiu și mângâios al clopotului de sărbătoare. Pe la casa miresii pace încă și liniște. Doar doi copilării cu fețele imbușurate de reveneala dimineții, se trudeau să ferece poarta cu su-

citură de paie, după datina bătrânească. Și o zăvoriau cu lăcăți de bostan, să nu poată intra nuntașii, când 'or sosi, ca la o moară pustie. Ulceaua cu cenușă era de mult în vârful prăjinii și cei doi „meșteri“ ai ceremoniilor, de ea erau mai mândri.

— Om să fie cine-o dobori-o dintr'o împușcătură...!

Incolo, toată lumea e la biserică, precum se cade într'un sat de creștini buni. Nunta-i nuntă și biserica-i biserică. Celea sfinte întâi și apoi celea lumești.

Nici nu se isprăvisc bine slujba și ne-a și venit o ștafetă, că nuntașii de peste deal au sosit cu adevărat sosiseră, că fierbea satul de chiotele și de cântecele lor. Se auziau clopotele de pe boi și coarda cea groasă dela cetera condrașului.

Ulița primarului geme de lume. Într'o clipă s'au umplut gardurile de copii și porțile de femei. Apoi năvală, nene, spre casa cu ospățu, unde-i vâlva mare și sfadă între vornici. Adică noi sfadă să-i zicem, dar ei nu se sfădiu, ci împlineau, de mâncătură în vorbe, cu răs și veselie, datina și articeșu. Carăle cu nuntașii mirelui s'au oprit în fața porții și colăcării se târguiesc pentru slobozirea intrării. Că doar' la o casă cu mireasă aleasă, nu se intră numai iac' așa ca la o vraște. Cei din cară, dacă sunt nuntași cu credință și cu gânduri bune, să-și arete dreptățile. Să spună cu isteție, cine sunt și ce caută? Că lumea-i mare

și nu orice drumari aduși de vânt, pot cere o mireasă gătită și îmbodolită.

Se și arată numai decând un gureș de vornic și, cu colacul împănăt și plosca în mână, se apropie de cumplita ferecătură a porții cu mireasa:

Ce joc, ce veselie,
Ce lucru poate să fie?
Ce stați aici adunați
Dumneavoastră, iubiti frați?
Că noi foarte ne mirăm
Și nu vă prea laudăm,
Gândind că de frică mare
V'ați închis așa de tare.

Trei luni sunt de când venim
Ne uităm și nu durmim,
Dar lucruri așa tocmit
Încă nu ne sunt ivite!
Poarta legată cu paie,
Gloata 'n cap stă să ne saie!
Unii cu măciuci ferecate
Alții cu gurile căscate
Și de garduri răzimate...!

Dar de cei cu măciuci ferecate
Nu ne temem că ne-or bate;
Ci ne temem de cei cu gurile căscate
Că ne-or mânca ipele toate!

Starostea miresii abia așteaptă să-i vie
lui rândul și nu rămâne nici el dator cu vorba:

Pe piatra aceasta din unghiu, care leagă mai mulți pereți laolaltă, și voi Efezenii, cari ați fost păgâni, dimpreună vă zidiți, și astfel vă faceți lăcaș lui Dumnezeu, adică biserică, în care locuște Dumnezeu Spiritul Sfânt, cu harurile sale. Ea este puterea, prin care devine fiecare creștin o biserică alui Dumnezeu, și se unește cu biserica aceea mare alui Dumnezeu, al cărei membru se face.

* * *

Casnici ai lui Dumnezeu suntem deci noi creștinii, dragi cetitori. Noi formăm împreună o mare familie, o familie mare și minunată, al cărei cap este Dumnezeu Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

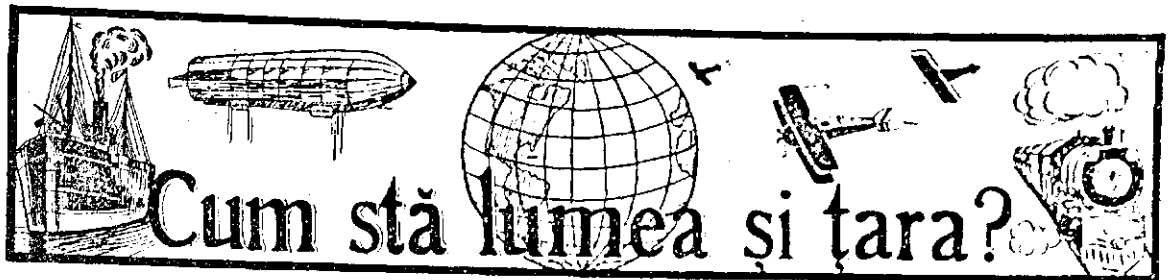
Iar dacă suntem casnici ai lui Dumnezeu, nu se cuvine și nu ne este iertat să trăim în dușmănie cu Tatăl nostru. Cea mai mare dușmănie însă este păcatul. Dumnezeu Fiul bine a știut-o aceasta, de aceea ne-a câștigat nouă, prin moartea sa de pe cruce, sfânta taină a pocăinței, prin care ne putem curăți de păcate, precum și sfânta și marea taină a euharistiei, prin care ne unim și ne facem un trup cu Dumnezeu.

Trăim și mai departe în dușmănie cu Tatăl nostru, ori ne împăcăm? Suntem destul de mari ca să înțelegem și pricepem pagubele pe cari le avem din dușmănia cu Tatăl nostru, precum și foloasele pe cari le câștigăm din împăcarea cu El. Veniți deci să ne hotărâm odată, pentru că nu numai casnici ai lui Dumnezeu suntem, ci și lăcașul lui putem deveni astfel, prin Spiritul Sfânt care ne sfințește.

IULIU MAIOR.

Nouă ani dela independența Poloniei.

În ziua de 11 Noemvrie s'au împlinit 9 ani de când Polonia, împărțită între Austria, Germania și Rusia, s'a declarat independentă.



Cuvântarea din Senat a I. P. Sf. Sale Mitropolitului Dr. Vasile Suci

— Sedința dela 11 Noemvrie. —

Sunt fericit că, mi-se dă ocazie să spun și eu câteva cuvinte în numele bisericii române-unite, la răspunsul la Mesaj.

Scopul oricărei biserici, și prin urmare și al bisericii mele, este înnoirea omului. Smulgând și reprimând din inima lui pornirile rele, protivnice dreptății și binelui comun, să le înlocuiască cu virtuți cetățenești, cultivând și dezvoltând virtuțile cetățenești existente în inimile credincioșilor.

În special, religiunea creștină nu este o religie, care să se ocupe cu ființa omenească, considerată ca solidară, căci Mântuitorul nostru a avut în vedere pe om și datorii lui, întrucât el, omul, este membru al societății. Și astfel, religiunea creștină, pe lângă datorii omului față de Dumnezeu, mai stabilește și datorii lui față de semenii săi: datorii omului față de superiori, față de inferiori și față de egali. Ba mai mult. El nu se mulțumește numai cu împlinirea faptică a datorii, împlinire, cu care se îndestulește forul civil — pentru că „de internis non iudicat praetor” — ci biserica creștină, bine știind că fapta din afară isvorește din lăuntrul omului, — căci „din prisosința inimei grăește gura”, — biserica creștină pătrunde în însăși inima omului, regulând înseși simțămintele, căci mai apoi se manifestă în faptă.

Fiind vorba de datorii omului, față de

semenii săi, biserica creștină statornicește ca primă datorie: supunerea inferiorilor față de autoritate, și îngrijirea părintească a autorității față de supușii săi.

Urmează celelalte datorii ale omului față de egali: dreptul la viață, la sănătate, la cinste și onoarea fiecăruia. Tot biserica osândește faptele care împiedecă producerea vieții omenești, ori cel puțin împiedecă educația omului pentru a deveni membru folositor societății.

În fine, tot legea creștină stabilește dreptul de proprietate, oprind leziunea (vătămarea) acestui drept.

Aceste principii și porunci de conduită pentru om sunt cuprinse în decalogul stabilit de Dumnezeu și publicat prin Moise, care decalog, a fost acceptat în întregime și perfecționat de Hristos prin un element nou recunoscut, prin elementul iubirii.

Mai marii noștri, ai creștinilor, nu au să caute, în faptele lor, interesele proprii, ci tocmai fiindcă sunt mai mari, trebuie să fie călăuziți, de binele și interesele mulțimei. Nu mulțimea e făcută pentru binele mai marilor, ci mai marii sunt făcuți pentru binele mulțimei.

Cuvintele aceste din urmă, îmi aduc aminte, d-lor senatori, de o mare personalitate; iubită până a fost în viață și venerată după moarte, de noi toți.

E'vorba de marele nostru Rege Ferdinand I.

Tu voinice pari drumar,
Dar ți-e capul de amnar!
Nu vezi calea înainte,
Ori îți stă gândul la plăcinte?
Parecă vă doare la foale
Și vă stă mîntea la oale...!
Pe la noi ați nimerit-o rău
Că aici nu-i fîgădău!
Țineți la dreapta, tot la deal,
Că este-o coastă de podbeal
Și vă hrăniți și voi
Ș'apoi poftiți pe la noi...!

Colăcarul mirelui:

Cinstite vornice de casă,
Spuse-și multe, nu ne pasă!
Dumnezeu să te trăiască
Traiul să ți-l tot lungească
Gura cât șura să ți-o lărgească!

Noi de când ne-am ridicat
Cu-al nostru crai laudat
Multă lume am umblat.
Și umblând atîta lume
Am văzut câte-o minune.
Dar lucru așa ciudat
Încă nu ni-s'a întîmplat:
Porțile tare legate
Și cu paie 'nfășurate!
Dar de cine vă păziți
Și la cine vă gândiți?
S'au de Turci ați auzit
Că pe-aici au tăbărit?

Starostea miresei:

Tu zici că de noi te miri
Dar voi sunteți tocalii
De spărieți paseri în vii.
Ce tot vorbești la minuni,
Doar n'ai mâncat bureți nebuni?
Sau fugiți de pricolici
Și d'ăia v'ați oprit aici?
Ori umblați după boștine?
Aici, la noi, n'are nime...!

Colăcarul mirelui:

Dumneata îmi ești cunoscut
De când mi te-am fost văzut
Ști, azi vară, la oraș,
Ședeai la un contrănaș
La masă — după cuptor —
Rodeai un mestecător!
Dumneata ești dela Buda veche
Unde fuge mâța de streche...!

Cinstite vornice
Să-ți mai spun oarece:
Eu sunt sol împărătesc
Și cu dreptate grăiesc!

Pe al nostru crai laudat
Inger blând l-a deșteptat
La Dumnezeu s'a rugat
Slujile și le-a chemat
Mândră oaste-a adunat
Tot argați de cei voinici
Peste cinci sute și cinci...!

Peste dâșii s'a uitat
Ș'apoi ieși la vînat.
A vînat cîmpul cu florile,
Munții cu răcorile,
Și vîzînd o urmă de fiară
Stătura toți și se mirară.
Unii ziceau că-i floare de raiu,
S'o rupă al nostru dulce Crai.
Alții că-i viță de vie
Să fie Craiului soție!

Atunci pe noi, pe cești doi,
Vîzîndu-ne mai vioi,
Dintre oaste ne-a ales
Și 'nainte ne-a trimis
Ca s'aducem veste bună
La toți și toate dimpreună!

Starostea miresei:

Ardealul cât e de mare
Mincinos ca tine n'are!
Ba și soțul tău, știi bine,
Că, grîind cum se cuvine,
E mincinos ca și tine.
Unde mergeți, acolo vă uitați,
Așa sunteți de detunați.
V'ați uitat de ce-ați venit
Și v'ați dat la flecări!

Colăcarul mirelui:

Iubiți oameni de omenie,
Ca Dumnezeu să vă ție,

În testamentul Său spunea că, fusese călăuzit în întreaga Sa viață de gândul de a putea da un răspuns bun Dreptului Judecător, despre gestiunea vieții sale de Monarh.

În războiul mondial, el s'a lepădat de legăturile sângelui și și-a primejduit însăși familia, pentru interesele țării; iar la începutul anului 1926, pentru aceleași interese s'a lipsit și de mângăierile de părinte.

Pentru aceste fapte de dragoste, El și-a meritat dragostea și recunoștința din neam în neam a tuturor românilor, pentru că „dragostea se răsplătește cu dragoste“.

Biserica română unită, cu pietate își aduce aminte de marele Rege Ferdinand I și nu poate să nu aibă înaintea ochilor și dispozițiile luate de același Rege, care s'a jertfit pentru binele Patriei.

Autoritatea e de origină divină. „Din mila lui Dumnezeu“ se intitulează pe sine regii a fi regi.

Și apoi autorității i-s'a adăugat: „Din mila lui Dumnezeu și din voința națională“.

Felul autorității și subiectul autorității, stabilite odată, toți trebuie să li-se supună, nu

numai de frică, ci și „pentru conștiință“, cum spune apostolul, adică: toți trebuie să se supună autorității din convingerea de a împlini voia lui Dumnezeu.

Acestea sunt credințele bisericii române unite și în deplină conformitate cu aceste credințe, decurg și trebuie să decurgă și faptele acestei biserici, adică ascultare și supunere, nu de frică, ci din conștiință, față de autoritatea constituită prin voința națională.

Ba mai mult. Biserica română unită, tocmai fiindcă este biserică, și ca atare mijlocitoare între Dumnezeu și oameni, ea se roagă de Părintele Ceresc, ca El să ocrotească prin arhanghelul său Mihail pe scumpul nostru Rege Mihai I, al cărui nume îl poartă.

De asemenea se roagă această biserică și pentru cei cari în virtutea legilor constituționale dețin puterea, ca sub stăpânirea lor, noi viața pașnică să petrecem.

Acestea sunt, domnilor senatori, credințele imutabile ale bisericii române unite și procedura ei în deplină conformitate cu aceste credințe.

Mare clocot în politică.

— Procesul Manoilescu. — Legea pentru apărarea Statului. — Ce-i cu Alba Iulia? — Luptă înverșunată între guvern și opoziție. —

De multă vreme n'a mai fost în viața politică a țării noastre un clocot și o vâlvă așa de mare, ca în zilele de acum! Poate nici când n'a fost o încordare mai înverșunată între vre-un guvern și între partidele de împotrivire, ca astăzi. Am putea să zicem chiar că este o luptă pe viață și pe moarte (nu cu tunuri și cu mitraliere, firește ci cu armele cuvântului și ale scrisului) între partidul dela cârmă deoparte și între întreagă opoziția, de alta.

Lupta se poartă mai cu seamă în Casa Țării și în gazete, precum și în sala de judecată unde se debate procesul fostului Ministru Manoilescu. Dar să luăm lucrurile

pe rând și să încercăm a înfățișa o oglindă cât mai deplină a marilor frământări politice din zilele acestea.

Procesul Manoilescu.

Cetitorii noștri credem că știu, cu toții, cine a fost Manoilescu și din ce cauză a fost prins și dat pe mâna judecății militare. Desbaterile procesului său s'au ținut la București și ele s'au prelungit până în ziua de Luni, 15 Noembrie. În această păra au fost chemați ca martori aproape toți conducătorii partidelor politice din țara noastră, afară de membrii guvernului. Au fost ascultați astfel dd. Iului Maniu, Ale-

xandru Vaida Voevod, Ion Mihalache, Mihai Popovici și alții, iar ca apărători au figurat dd. Nicolae Iorga, generalul Averescu și alți 40—50 de oameni cu mare nume și cu multe cunoștințe de legi.

Ascultările martorilor, ca și cuvântările apărătorilor au fost foarte interesante și pline de momente cari de cari mai stârnitoare de mirare.

În deosebi au fost foarte însemnate declarațiile și apărărilor pe cari le-au făcut dd. Maniu, Iorga, Averescu și Vaida Voevod. Toți au arătat că d. Manoilescu n'a vrut să facă răscoală și nici n'ar fi putut-o face, căci nu avea putere, nici oameni și mulțimi la spate. Însuși d. Manoilescu s'a apărut cu mult suflet și cu multă duioșie.

Manoilescu a fost achitat.

În urma declarațiilor făcute de martori și în urma apărărilor, și după ce comisarul regal d. locotenent-colonel Carapanca și-a susținut acuzele, membrii consiliului (judecătorii) sau retras la sfat.

Membrii consiliului aveau să răspundă la următoarele întrebări de competență:

„Acuzatul Mihail Manoilescu, inginer din București, e culpabil (vinovat) pentru faptul de crimă contra siguranței statului prin aceea că în timpul din Iunie până în Octombrie 1927 cu voință și intențiune culpabilă a hotărât și dispus rezoluțiunea de a comite un atentat cu scop de a schimba succesiunea la tronul României prin ridicarea de popor, care atentat a fost manifestat (arătat) printr'un început de execuțiune ce nu a fost întrerupt decât în circumstanțe (împrejurări) independente de voința acuzatului?“

Consiliul a răspuns că la pările de mai sus, acuzatul *nu este vinovat*. Ceeace însemnează că d. Manoilescu a fost achitat și pus pe picior liber numai deocâ. Hotărârea membrilor consiliului de război s'a adus cu 3 voturi pentru achitare și 2 contra achitării.

Vorba prea îndelungată
Nu-i de treabă nici odată.
Noi acum ne-am dat solia,
Dumneata ne dă simbria.
Du-te în casa cea frumoasă,
Vezi în cornul cel de masă
Un colac de grâu curat
Intr'o sulită împlântat
Pe seama noastră gătat
Și-o glajă de vinars
Să ne treacă de necaz.
Sau și o ploscă de vin
Și o stergură de in,
Ca buzele să le ștergem,
Și 'n catsiți de vin să mergem,

Starostea miresii, la auzul acestor vorbe mai dela inimă și mai prietenești, lasă sfada și întinde plosca plină peste poartă. Colăcarul închină ș'apoi mulțamește:

Foarte frumos mulțămim
Ca și când am bea deplin,
Că nu suntem învățați
Să trăim necumpătați.
Căci, când eram eu băiat
Mama mea s'a mânia
O plăcintă a luat
Și m'a lovit peste obraz
De mi-a fost mare năcaz!
Dar de-om imbuca o bucatură
Vom bea și din beutură.
Imbucând de două ori
Vom bea și de nouă ori...!

În vremea asta, un flăcău scuturat din carăle mirelui pune pușca la ochi, trage, și, într'o clipă, ulceava cu cenușă din vârful prăjinii, se face fărîme...! Strasnic țintaș!

După această viteie, pe care fetele mai cu seamă au privit-o cu obraji îmbujorați, zăvoarele cad și poarta se deschide.

Colăcarul mirelui mai are o vorbă:

Cinstite vornice
Să-ți mai spun oarece;
Să aveți grijă de buți cu vin
Și la cai iarăș de fân
Și de ovăs vânturat
Iar pentru tinărul împărat
Mesele sa fie gătate
Cu tot felul de bucate,
Că de n'or fi toate gătate
Ți-om scutura cojocu 'n spate!

Pogănicii pocnesc din bice, boii pocnesc, scuturând cingatauale, argații mirelui chiuesc voinicește, fetele cântă, stegarul scutură steagul inpodobit cu năfrâmi și cu frunze de mătasă, și porțile socrului mic primesc, cu mare cinste și bucurie, întreg alaiul. Învălmășală și forfot de oameni, de copii, de babe și de țigănuși flămânzi, pe cari mirosul bucatelor i-a scormonit din bordeiele lor din vale și i-a adus și pe ei la praznic și la înghițit în sec.

În curând, mireasa gătită ca o floare, se înfățișează înaintea părinților și a neamurilor sale și își cere iertăciune de rămas bun. În

locul ei cuvântează iarăși starostele și toți ochii se umezesc de jelania despărțirii.

În vremea asta, fetele îi cântă:

Alei goge, ziua bună
Dela flori, dela cunună,
Dela frați, dela surori
Dela grădina cu flori,
Dela lună, dela soare,
Dela draga sezătoare,
Dela nucul rotilat
Dela fetele din sat!

Jălania o curmă nunul mare, care zice:
— *Cale albă și noroc!*

Și toată lumea pleacă la biserică. Cununia se face cu multă pietate și celea două inimi își jură credință sfântă până la moarte. Singur nănașul o pătește, când nește cumetri glumeți îi dau un pumn după cap și bietul creștin stă să imbuce și mâna popii cu colacul cu miere.

— *Li flămând rău nunul mare!* — râde și părintele. — Dar nuna? Nuna, săraca, de teamă să nu pată și ea ca omul ei, își strânge buzele, de parcă i-ar fi lipite cu clei. Și mai bine își lasă nasul uns de miere, decât s'o rădă biserică.

După cununie, lumea se așază la masă. Ce zic masă? Ca pe unde te întorci, în casă, în curte, în șură, pe pomnoale și pe gardina fântâni, numai blide, păzitură și găluște! Pogă-

Sfârșitul în acest fel al procesului lui Manoilescu a fost primit cu mare însuflețire de cei cari se aflau de față la cetirea verdictului. Gazetele din străinătate au urmărit cu mare încordare procesul Manoilescu și verdictul l-au publicat pe fețele celea dintâi.

Legea penftru apărarea Statului și a liniștei în țară.

În timpul când se desbătea procesul Manoilescu, guvernul a depus în Casa Țării un proiect de lege, care se numește: Lege pentru apărarea Statului, a liniștei publice și a Monarhiei.

Noul proiect sună așa:

La art. II. din legea pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștei publice, publicată în „Monitorul Oficial” No. 279 din 19 Decembrie 1924, se adaugă următorul alineat final:

— „Oricine va întreprinde sau va încerca o acțiune, prin viu grai, prin scris sau prin orice mijloace ce ar avea de scop de a unelti împotriva așezămintelor prevăzute în Constituție, a formei de guvernământ sau a așezării monarhice, sau va încerca să facă agitațiune din care ar rezulta un pericol pentru siguranța Statului astfel cum este statornicită prin legi, se va pedepsi cu închisoare dela 6 luni până la 5 ani, cu amendă dela 10.000 la 100.000 lei și cu interdicțiunea corecțională.

„De asemenea se va pedepsi cu închisoare dela 6 luni la 2 ani, cu amendă dela 5000 până la 50.000 lei și interdicțiunea corecțională aceia cari vor răspândi prin viu graiu, prin scris sau prin orice fel de mijloace știri tendențioase privitoare la schimbarea așezămintelor prevăzute în Constituție, a formei de guvernământ sau a așezării monarhice.

„Agenții provocători și complicii sepe deposede cu aceiași pedepsă.

„Funcționarii publici și ai așezămintelor puse sub controlul Statului precum și membrii clerului de orice categorie, cari se vor face culpabili de faptele de mai sus, vor fi suspendați din funcțiune din momentul deschiderii acțiunii publice în contra lor, reținându-li-se și salariul.

Condamnarea atrage pierderea definitivă a funcțiunii fără să mai fie nevoie de aplicarea art. 58 din statutul funcționarilor publici.

Desbaterea acestui proiect de lege a fost foarte furtunoasă. Partidele din opoziție, în deosebi Partidul Național-țărănesc, prin rostul dlor Maniu, Vaida-Voevod și Grigorie Iunian, au arătat o împotrivire dintre celea mai îndârjite, având mare harță cu d. ministru Duca. Dl Maniu a spus că nici Ungurii n'au avut o lege atât de aspră și atât de apăsătoare. În cursul desbaterii deputații în vre-o două rânduri erau gata gata să se încaiere în toată legea. Câteva lovituri au și fost.

La urmă, deputații naționali-țărăniști, după ce d. Maniu a declarat în numele partidului național țărănesc că nu va respecta legea, s'au retras, iar deputații rămași au votat proiectul. Legea a fost votată și la Senat, unde i-s'au mai făcut unele adaosuri și întregiri.

Legea a și fost sancționată și promulgată sau vestită, după obicei.

Adunarea dela Alba Iulia a fost oprită.

Foarte mare vâlvă s'a făcut în parlament și în gazete, în jurul adunării dela Alba Iulia, mai bine zis a Congresului partidului național țărănesc, ce era chemat pe ziua de 20 Noemvrie. Guvernul a înștiințat pe conducătorii național-țărăniști, că nu îngăduie ținerea acelei adunări, ci partidul, dacă vrea, poate convoca un alt congres, în oricare oraș din Ardealși să cheme numai delegați, iar nu pe toată lumea.

Dl Maniu a făcut împotriva opreliștii o interpelare foarte aspră în parlament. Guvernul nu s'a dat însă plainic și adunarea a rămas oprită. Partidul național-țărănesc a vestit atunci prin foi că adunarea dela Alba Iulia nu se va ținea la ziua pusă, ci se amână pentru mai târziu. În schimb a chemat un sfat al partidului pe ziua de 20 Noemvrie, la București. La acest sfat aveau să fie de față toți con-

ducătorii partidului, apoi parlamentarii și câte doi delegați din fiecare județ.

La încheierea gazetei celim în jurnalele din București, că și această adunare a fost oprită.

Încercări de unire între partidele de opoziție.

În urma luptelor grele dintre guvern și opoziție, d. Nicolae Iorga a invitat pe dd. Maniu și generalul Averescu, să facă toți trei o învoială de tovărășie, al cărei scop ar fi răsturnarea dela cârmă a guvernului Brătianu. Dl Maniu a răspuns că cu d. Iorga ar dori o unire, dar cu d. Averescu nu crede că ar fi cu putință o tovărășie, după ce generalul Averescu de atâtea ori a lăsat partidul național în baltă.

Furtuni întârziate.

În părțile Huicidinului furtuna a ucis oameni.

Toamnă lungă ca în acest an, mai rar s'a pomenit. Și lungă și frumoasă. Ba mai mult, ea ne-a adus de curând și furtuni cu trăznete și cu fulgere, ca'n dricul verii. Asemenea furtuni s'au deslănțuit asupra Ardealului în ziua de Sâmbătă, 12 Noemvrie.

A fost atunci și aici la noi, la Blaj, prepeștenie mare, cu vânt cumplit și cu nori alergători și înfricoșați, ca în luna lui Cuptor. Vântul a ținut toată noaptea, până spre Duminecă.

Furtuna a fost poate și mai cumplită asupra Clujului, unde vântul a descoperit case și a făcut și alte stricăciuni. Însă mai cu putere s'a arătat în munții Huicidinului, unde au fost și oameni morți.

O nevestă tină și o fată, ucise de viscol.

Din comuna Mărgău pleaseră în ziua de Sâmbătă, după lemne, la munte, două capete de mucri, o nevestă tină și o soră a ei, Anica Brad cu Floare. Erau c'un cărucian și cu două vituțe. Până la pădure au ajuns ele cu bine și s'au grăbit de și-au încărcat carul după obicei.

În drum spre casă le-a apucat însă furtuna și apele cari veneau învalvurate de pe coaste. Ajungând la o vale mai mare, celea două fete au fost destul de cumiți să desprindă vitele și să aștepte până se mai potolesc puvoaiele. Ploaia și furtuna curgea însă înainte. Ele s'au tras sub o stâncă la adăpost și vitele le-au legat de-un copac peaproape.

Spre seară ploaia a început a veni cu lapoviță și fuiag. Fetele, de ger mare și de vânt, s'au îmbrățișat una pe alta și au stat așa cu groaza în suflet. Dimineața când au trecut niște oameni pe acolo, le-au aflat înghețate pe amândouă, cu carul și cu vitele alături.

Nevasta era măritată, sârmana, numai de vre-o câteva săptămâni. Pașania lor a stărnit mare jale în întreg ținutul.

Ziarul „Patria” din Cluj a început iarăși să apară. Gazeta „Patria” dela Cluj, că o vreme încetase a se tipări, cu ziua de 14 Noemvrie a început iarăși să apară, într'o formă nouă, mult mai bogată și mult mai îngrijită decât înainte. Directorul gazetei este d. Ioan Clopoșel. Prețul de abonament 700 lei la an. Adresa: Cluj, Strada Regina Maria nr. 11

nicii s'au așezat la mâncare pe ruda carului și infulcă de crezi că n'au mâncat de trei luni. Iar când isprăvesc, trântesc blidele de roata carului: să aibă mirii cale albă și noroc!

La masa de cînste din casa mare, rîndul mîncărilor îl deschide Vornicul de casă. Se ridică în picioare, face sfântă cruce creștinească și spune:

Să zicem mila Părintelui
Binecuvântarea Fiului
Darul Duhului Sfânt!

Cât e dela apus la răsărit
Dela miază noapte până la miază zi
Să-si pună Dumnezeu mila
Pe toți popii,
Pe toți protopopii,
Pe toți vlădicii,
Pe toți mitropoliții,
Pe toți patriarhii,
Și pe toți diecii!

Să-si pună Dumnezeu mila
Și pe acești doi tineri.
Să fie iubiți unul altuia,
Ca vara,
Ca primăvara,
Ca toamna cea bogată!
Ca vinul roșu boierilor
Ca mărul roșu copiilor,
Ca jocul fetelor

Ca târgul nevestelor,
Ca ... țiganul dracului!
Amin.

După masă, tineretul străin se incinge la horă, în frăție cu tineretul satului. Le cântă ceterașii din amândouă satele, înfrățiți și ei. Apoi se așază în cară lada cu hainele miresii și, în aceleeași chiote și pocnete de piștoale, nuntașii mirelui se pornesc spre satul lor. Se cutremură toate văile de un asemenea alai.

Ș'apoi la socrii mari petrecere și chilo-man, mai vere! Cine are noroc să meargă ș'acolo, două zile și două nopți nu mai scapă, de joc și de veselie. Noi ne-am nimerit și la casa tinerilor insurăței și era să ne potopim! Dar nu ne-am lăsat și spre ziua de Luni, când am văzut că ciorominele dela ceteri varsă prea mult cătran din lemnele lor uscate, de joacă nunta toată, și nun și nună, și soacră mare! până și moșnegii cu fuior în crestat, am dat bir cu fugiții și, până la tren, nu ne-am mai oprit. Unde să te pui tu, mucezață de orășan, cu vloga și corajia unui sat în veselie? Ca Românu, draguțu, trage el multe năcazuri și po-veri, dar când se așază la voie bună și la veselie, oțel să fi și te face de poveste.

Dumnezeu să-i țină vloga și corajia!
Sandu Orășanu.

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Știrile Săptămânii

Darul copiilor americani făcut M. S. Regelui Mihai I. Copiii dela școlile primare din orașul Sandusky, Ohio, America, s'au hotărât să-i trimită M. S. Regelui Mihai I. al României un dar, și anume o frumoasă cutie de pictură și desen, în care se găsesc tot felul de penele, vopseluri și creioane. 800 de copii i-au scris apoi și câte o scrisoare însoțitoare, dintre care cea mai bună, pe care a și primit-o regele, este următoarea:

1206 Fith St Sandusky, Ohio
12 Oct. 1927

Dragă Rege Mihai, Cât de mult aș vrea să fiu în locul Maiestății Tale — să fiu Rege și să primesc lucruri așa de frumoase ca cele pe cari ți-le trimit copiii de școală din Sandusky. E o cutie frumoasă cu vopseluri, creioane, penele, cărți de pietate, humă (pământ) de modelare (din care se pot face tot felul de figuri) și o bluzișoară de pictor, tocmai bună pentru un artist micuț ca Maestatea Ta. Parcă te văd stând la măsuta ta, îmbrăcat în bluzișoara de pictor, pictând și desemnând cu creioanele, tocmai așa cum facem și noi aici, în Sandusky, unde se fabrică toate aceste lucruri. Al Tău cu sinceritate,

Andrew Gordon,
în etate de 12 ani, Școala Sycamore,
partea 7. B.

Cavalerii ordinului „Mihai Viteazul” la mormântul regelui Ferdinand. În fiecare an cavalerii ordinului „Mihai Viteazul” erau poțitiți în ziua de sfinții arhangeli la regele Ferdinand la masă. Anul acesta ei au mers la mormântul regelui, au ascultat o slujbă dumnezească, dl. general Presan a depus-o cunună de flori pe mormânt, apoi s'au legătuit ca în fiecare an să se adune la mormântul căpitanului lor, până ce vor pleca cu toții lângă căpitanul lor. Apoi au trimis două telegrame, una Reginei Văduve Maria și alta Principesei Mame Elena.

O nouă gazetă la Cluj. Joi la întâi Decembrie, va apare în Cluj o mare gazetă săptămânală, de informații și luptă cu numele „Apărarea” cu totul independentă, sub conducerea d-lui Dr. Sebastian Bornemisa. Este complet independentă și se va bucura de colaborarea intelectualilor din toate partidele.

Nu vor mai fi închisori lângă judecătorii de ocol din Transilvania și Bucovina, și anume începând cu ziua de 1 Decembrie. Mobilierul se va preda închisorilor de pe lângă tribunale, iar gardienii (păzitorii) se vor împărți la alte servicii.

Căsătorie princiară la Roma. Duminică în 6 Noembrie s'a serbat la Neapole (Italia) căsătoria ducelui de Anglia cu principesa Ana d'Orleans. Căsătoria civilă a fost încheiată în fața președintelui senatului, iar ministrul coloniilor italiene a fost notarul. Căsătoria religioasă s'a încheiat în fața preotului curții regale. Nași au fost, din partea principesei, regele Spaniei și ministrul Belgiei în Italia, reprezentând pe regele Albert al Belgiei, iar, din partea ducelui, prințul moștenitor al Italiei și contele de Torino. Au fost

de față regele Italiei, toți principii și principesele Italiei, numeroși prinți străini, veniți din Belgia, Danemarca, Austria, Bulgaria, mai mulți miniștri și subsecretari de stat și reprezentanții celor mai înalte oficii. Când mirii au părăsit biserica, o mulțime mare de oameni i-a aclamat.

Călugări omorâți. Doi călugări bătrâni din mănăstirea Cozia, cari s'au retras pentru liniște lângă ruinele dela Cozia-Veche, sub muntele Basarab, au fost găsiți omorâți în ziua de 8 Noembrie. Ucigașii se vede că mai întâi i-au furat și apoi i-au omorât.

S'a deschis și teologia. Joi în 10 Noembrie catedrala din Blaj iară a răsunat de cântările teologilor, pentru că tocmai atunci cereau acești ucenici de preoție ajutorul Spiritului Sfânt peste lucrările lor de un an școlar.

Pricina pentru care abia acum s'a început școala la teologie este, că anul acesta teologia din Blaj s'a lărgit cu o zidire întreagă și anume cu zidirea fostului internat de fete. Acesta din urmă însă a fost ocupat până bine de curând de fetele dela liceu și școala normală, părăsindu-l numai la sfârșitul lui Octombrie și mutându-se la Institutul Recunoștinței.

Noul seminar, ca să-i zicem așa, este un lăcaș vrednic pentru fiitorii preoți, cu o capelă de toată frumusețea, cu sale de școală, de învățatură, de durmit, de prânzit și cu o grădină mare și frumoasă cum rar se vede la vreo școală în țara noastră.

Dorim ca teologii de astăzi, cari se pot numi cu adevărat fericiți pe lângă cei vechi, să se simțească bine în noul lor lăcaș, și având la îndemână tot ce le trebuie, să se pregătească tot mai bine pentru greaua dar frumoasa și sfânta sarcină care-i așteaptă în via Domnului. Căci nici când, ni-se pare, n'a avut biserica noastră mai mare lipsă de preoți după inima lui Hristos, cari nu se preocupesc, cari nu-și vând conștiința, cari sunt gata a-și jertfi chiar viața pentru biserica lor, ca în zilele cu adevărat grele de astăzi.

Se vor ierta pedepsele anumitor întemnițați. E datina, ca de câte ori se urcă un nou domnitor pe tronul unei țări să se ierte pedepsele anumitor întemnițați. Legea aceasta se numește legea amnestiei. Vor fi iertați de pedepse soldații cari în cursul marelui războiu au fugit la dușman, ceice nu s'au supus la mobilizare, civilii ceice au fugit în străinătate. Cu totul ar scăpa din temnițe în urma acestei legi peste 20,000 de robi.

Membrii Înaltei Regențe distinși. În ziua de sfinții arhangeli a apărut în Monitorul Oficial distingerea membrilor Înaltei Regențe. A. S. R. Principele Nicolae a fost ridicat la rangul de general și toți trei membrii Înaltei Regențe au fost distinși cu marea cruce a ordinului regele Carol.

Distincțiile acestea le-a făcut guvernul dlui Brătianu în cele 12 ore, îndată după moartea Regelui Ferdinand, câtă vreme guvernul a avut și puterea Regelui în mână sa. Dar distincțiile nu le-a publicat până în ziua de sfinții arhangeli, ca să arete și mai mult alipirea față de M. S. Regele Mihai I.

Zestre de 7 milioane dolari. Prințul Hohenlohe, înrudit de aproape cu familia noastră regală, s'a logodit cu dna Gloria Morgan-Wanderbilt, văduva vestitului miliardar american Reginalt Wanderbilt. Zestrea doamnei este de 7 milioane dolari.

O planetă a trecut în fața soarelui. Joi în 10 Noembrie planeta Mercur, care se afla atunci între soare și pământ, a trecut în fața soarelui, văzându-se ca o negreață de mărimea unei bucăți de 2 lei pe soare. Se înțelege că numai ceice au avut sticle măritoare au putut-o vedea. La Blaj s'a văzut trecerea lui Mercur pe la 10 și 28 de minute, vreme de 2 minute.

Un congres împotriva bețurilor s'a ținut săptămâna trecută la Cernăuți. S'au arătat marile pagube pe cari le face beția în popor, și s'a hotărât să scoată o revistă, în care să se arete, relele urmări ale beției.

Iată hotărârile aduse de acest congres: Beția este o primejdie națională, care ruinează nu numai trupurile ci și sufletele orașenilor și satenilor deopotrivă. De aceea congresul cere ca guvernul țării să aducă o lege împotriva alcoolismului, și anume să se propună în școli primejdia alcoolismului; funcționarii publici bețivi să fie dați afară din slujbă; fabricile de spirt să fie toate desființate dar fără despăgubire; să se închidă crășmele pe tot cuprinsul țării, la sate și la orașe în zilele de sărbători, iar pentru Dumineci, de Sâmbăta, dela ora 6 după amiază, până Luni dimineată; să nu poată vinde nici un fel de bețură tinerilor, și în fiecare sat să se înființeze câte o societate antialcoolică, pe care să o sprijinească statul. Să se închidă toate crășmele deschise în Bucovina și Basarabia contra legii, dela unire încoace. Cea mai interesantă propunere este, ca atunci când se cere înființarea în vreo comună a unei noi crășme, să voteze atât bărbații cât și femeile, și numai dacă este majoritate de voturi să se poată deschide crășma.

Luptă pe moarte și viață între un hoț și un conductor postal. În ziua de 8 Noembrie, pe când mergea trenul dela Lupeni la Grigore Ghica Vodă, un hoț a intrat în vagonul postal. Hoțul îndată a tras un glonte de revolver în conductorul postal Ion Vasian care era aplecat la gura sobei ca să aprindă focul. Glonțul i-a pătruns în ceafă. Vasian însă s'a ridicat și în lupta sa desneajduită a izbutit să-l arunce afară pe hoț, care n'a putut fura nimic.

În cursul nopții hoțul a fost găsit lângă calea ferată, foarte rău rănit, neputând nici să vorbească. S'a dovedit însă că a fost frânat pe aceeaș linie, și că a fost dat afară din post pentru hoții.

Atât conductorul cinstit și curajos cât și hoțul păcălit au fost duși la spital.

Ofițer împușcat de sașinela. În noaptea de 6 spre 7 Noembrie locotenentul Boiangiu Teodor, în vârstă de 27 ani, pe când venea la bărăcile din marginea orașului, unde locuia, a fost împușcat în șoldul drept de sașinela Teodor Șchiopu dela postul numărul 1. Dus la spital, a murit a doua zi.

O teatralistă maghiară moare cântând. Teatralista maghiară dna Legmann Maria, a plecat la Budapesta ca să intre acolo cântăreață la un teatru. Înainte de a intra, trebuia să cânte una de probă. S'a prezentat deci înaintea celor ce aveau să-i judece vocea, și a început a cânta. Dar când și-a deschis gura, în loc de cântec s'a auzit un vai și teatralista a căzut la pământ. Dusă la spital ca să-i facă operație, a murit în mâna medicilor, înainte de a-i putea face operație. Căuza morții a fost plesnirea unei vine în creeri, întâmplată în urma agitației.

Ape mari în America și Italia. În urma vremii prea călduroase a început a se topi zăpezile atât în partea de miazănoapte a Americii cât și a Italiei. Urmarea e că râurile și-au eșit din alvii și în America au nimicit 20 de orașe, omorând 200 oameni, iar în Italia vreo 2—3 sate și câțiva oameni.

Un surdomut a voit să se sinucidă. În uoaptea de 8 spre 9 Noemvrie surdomutul Müller Ioan din Laslău s'a aruncat înaintea trenului Blaj—Praid între stația Băhnea și Laslău. Müller n'a murit, dar este greu rănit. Satul întreg e de părerea că Müller s'a aruncat cu voia înaintea trenului.

Nu sunt bani. Toată lumea asta o spune și o strigă. Și așa este. La noi în Ardeal oamenii suferă grozav de lipsă de bani. O urmare a lipsei de bani este și încetarea lucrărilor la catedrala neunită din Cluj. Zidirea acestei catedrale a costat până acuma 30 milioane lei, pentru continuarea ei ar mai trebui încă 20 de milioane. Și fiindcă statul, pe a cărui cheltuială se zidește această și celelalte multe catedrale neunite din Ardeal, nu mai are bani de dat, lucrurile stau pe loc.

Trei soldați omorâți de un obuz. Trei soldați din tabăra Mihail Bravul din Giurgiu, dela centrul de instrucție al artileriei, au găsit pe câmp un obuz neexplodat, și au voit să-l demonteze. Obuzul a explodat și a omorât pe toți trei soldații.

Marele foc din comuna Panticu. Comuna Panticu, din apropierea Clujului, este o comună nenorocoasă care avut mult de suferit în cursul vremii: Acum 22 de ani a ars aproape toată comuna. În 1913 și 1925 a fost nimicită de ape, în 1926 înghețul i-a nimicit roada, în primăvara anului acestuia a avut mult de suferit în urma apelor mari, iar Joi în 10 Noemvrie la orele 2 după amiază s'a aprins o colibă, coperită cu paie. Vântul puternic a luat bucăți întregi din acoperișul arzând al colibeii și le-a împrăștiat printre casele din apropiere. Ce să faci bietii oameni, că n'aveau decât o singură pompă de apă. Au telefonat la Cluj, de unde au venit pompierii, dar atunci deja ardeau 20 de case. Pompierii au stins focul, după ce au ars trei străzi, împreună cu grajdurile, clăile de fân și de paie.

Credem că autoritățile vor face tot ce le stă în putință ca să-i ajute pe bietii oameni, cari nu mai știu ce să se facă. Cetitorii noștri sunt rugați să trimită ajutoarele lor la Administrația gazetei noastre, iar noi le vom trimite la Panticu.

Dela Inspectoratul Muncii. Ministerul Muncii, primind reclamațiuni că unii patroni pun în sarcina salariaților asigurată taxa de 2 Lei săptămânal, prevăzută în Legea pentru unificarea taxelor ce se percep la eliberarea titlurilor de capacitate profesională, se aduce la cunoștința celor interesați, că, potrivit art. 3. din legea și regulamentul acelei legi, taxa de 2 Lei se plătește de către patroni, iar nu de salariații asigurați. — *Inspectoratul Muncii Sibiu.*

Din profesor universitar-cârcolimar. Pe vremea Ungurilor era profesor la universitatea din Cluj Dr. Meltzl Balambér. El propunea dreptul român și era vestit ca mare învățat, nu numai în Ungaria ci și în țările străine. Deodată cu preluarea imperiului din partea Românilor, profesorul Meltzl, care n'a voit să depună jurământul de credință față de Regele și legile României, s'a retras la Bistrița, la

casa părintească, unde trăia adâncit în cărțile sale.

Dela o vreme însă profesorul Meltzl s'a gândit altfel și și-a deschis o bodegă (cârciumă) în casa părintească, unde nu vinde decât ceai (tee). Și mai curios e, că nu-i plac orice oaspeți, ci mai ales țiganii. Seara când își deschide cârciuma, buiesc țiganii din Bistrița ca la ei acasă, iar fostul profesor îi servește el însuși.

Întrebat de un ziarist, cum de-i servește el însuși, profesorul Meltzl a răspuns, că el nu face deosebire între om și om, și că asta-i singura lui petrecere în viață.

Foc mare la un castel în care se afla fiica Regelui Angliei. Un frumos castel al unui boer englez, în care se afla ca oaspe și fiica regelui Angliei cu bărbatul ei, s'a aprins în noaptea de 9 spre 10 Noemvrie. Principesa a scăpat numai îmbrăcată în haine de noapte, tot asemenea și bărbatul ei și copiii. Focul a fost stins, dar a făcut pagube mari.

Dorința ciudată a unui osândit la spânzurătoare. Într'un oraș din America a fost osândit de curând la spânzurătoare un mare făcător de rele. Înainte de ce ar fi fost dat pe mâna călăului, osânditul a fost întrebat de judecători, dacă nu are vre-o dorință? Fi-reste, înafară de dorința de a nu fi spânzurat, care nu i-se putea împlini.

— Ba, tocmai am una, pe care foarte vă rog, domnilor judecători, să mi-o împliniți fără sminteală, căci n'as avea hodină în mormânt dacă aș ști că nu se întâmplă dorința mea!

— Și care îți este dorința?

+ Eu, domnilor judecători, oricât de ticălos m'ați găsit dumneavoastră, față cu nevasta mea am fost totdeauna omul cel mai de cuvânt. Tot ce i-am făgăduit vreodată în viață, i-am împlinit întocmai. În ziua când am fost prins de oamenii legii și pornit spre temniță, nevastă, care plângea, i-am spus: N'ai grijă, dragă, am să mă întorc. Nu mai plânge și așteaptă-mă cu răbdare!

— N'as dori deci, domnilor judecători, să mă aștepte înzadar. Faceți bunătate și, după ce mi-oi fi dat duhul sub această furcă blăstămată, lăsați temnițerilor să mă așeze într'o ladă și să mă trimită la nevastă acasă. Nu vreau să rămân de minciună!

Judecătorii i-au împlinit dorința. Că nevasta s'o fi bucurat s'au nu, altă socoteală.

I-a mușcat nasul. Nicolina Radu din comuna Herăstrău a trăit în nelegiure cu Dumitru Voicu din cătunul Pleșoianu. Zilele trecute s'au întâlnit, fără să vrea, pe o stradă a Bucureștilor. El a oprit-o și a rugat-o să se împace. Femeia n'a voit. Voicu s'a repezit la ea și i-a mușcat nasul, făcându-o astfel de toată bajocura, și apoi a luat-o la fugă. Femeia s'a dus la poliție și și-a spus pătania. Poliția a făgăduit că-l va urmări pe Voicu, iar pe ea a trimis-o la spital.

Binecuvântarea bisericii din Herghelia

Nu vor uita curând credincioșii din Herghelia ziua de 23 Octomvrie a. c., când după multe osteneți și mari jertfe, au ajuns să vadă sfințirea bisericii, ridicată din nou din temelie Bucuria strălucă de pe fețele tuturor, cum numai la praznice mari mai poți vedea. Mare este Doămne puterea dragostei creștine! O dovadă și biserica nouă unită ce s'a ridicat în coadă muna aceasta. *Sapteseci familii greco-catolice* — căci cei mai mulți sunt unguri reformați — au dat pildă de o jertfă, care poate slui de

învățătură și altor comune fruntașe, *au jertfit pentru sfânta biserică suma de 400000 Lei, într'un singur an!* Și să se știe și aceea că cei mai bogat credincios nu are mai mult de 15 jug., cei mulți 1—2 jug. Au rămas uimiți câți au văzut, ce au fost în stare să lucreze bravii Mineșeni.

Actul binecuvântării l-a îndeplinit Mult On. Emil Tatar, adm. protop. în Band, împreună cu preoții: Augustin Nilca din Voiniceni, Ioan Roman din Sântana de Mureș, Maxim Pop din Mădăraș și preotul local Laurențiu Morariu.

Frumoasele noastre cântări sfinte se înălțau din noua biserică spre cer, împreună cu rugăciunile și oftările credincioșilor, cari s'au întors la casele lor întăriți sufletește de învățătura adevărului veșnic.

La bucuria Mineșenilor au luat parte și creștinii din satele vecine, cari încă au plecat acasă mângâiați la suflet.

Correspondent.



Lucrările de toamnă.

Toamna e lungă și vremea e destul de potrivită pentruca plugarii să-și isprăvească multe lucruri. De multeori folosul ce se va trage în toamna anului viitor, e legat de lucrul făcut în toamna aceasta.

Toamna plugarii pot să lucreze atât în grădina cât și la câmp.

În grădina, curăță pomii de crengile uscate. Sapă pământul în jurul pomilor. Dacă bagă de seamă că pământul a săracit, îl îngrașă cu gunoi putred, cam o roabă plină la un metru pătrat.

Sadește pomi frumoși și de soi bun. Dacă sădirea nu se poate face toamna, se amână până primăvara, totuși gropile se fac de toamna. Gropile se fac adânci de 4 palme și largi de 5 palme.

Toamna se pot semăna și sămburii de pomi. Pământul în care să seamănă, trebuie să fie bine mărunțit. Pe deasupra se acoper cu un strat de pământ gros de un deget, iar peste iarnă se acoper și cu paie sau frunze uscate.

Trandafirii se îndoaie cu crengile la pământ, se pune peste ei un braț de paie uscate și pe deasupra 3—4 lopeți de pământ.

Dintre legume se poate semăna salată, pătrângei, usturoi. Peste structurile în cari s'au semănat acestea legume, se pune câte un rând de frunze sau de paie, gros cam de un lat de mână.

Pentru săditul viei încă toamna e timpul cel mai potrivit. E bine ca rădăcinile viei de vie să se înmoaie într'o mocirlă de balegă, lut și apă. Să prinde mai repede. În locul unde să sadește via se fac gropi adânci de un hârleț și jumătate. Rădăcinile viei trebuie să fie bine resfirate în groapă. Peste rădăcini se pune pământ, umplând cam trei părți din groapă. Se calcă bine, apoi se pun doi trei pumni de gunoi putred. Peste gunoi se pune iar pământ.

În urmă se toarnă o jumătate cofă de apă. După ce s'a sbeut apa în pământ se strânge pământul moșiroi, cam de un lat de mână peste capătul viței.

Pe câmp, ară miriștile. Arătura să fie cât mai adâncă. Peste iarnă să lasă în brazde, să degere cât mai bine. În țelinile arate brazdele să lasă în dungă, căci degeră și rădăcina ierburilor. Gunoiul putred se cară pe ogor și se bagă sub breazdă.

Gropile cu napi și cartofi se țin desfăcute până îngheață apa. Atunci peste paie se acoper napii ori cartofii, se pune pământ gros de două palme.

Stupii se așază pentru iernat și se păzesc de zgomot, de zdruncinături, de frig, de șoareci și de umezeală.

Obiceiurile oamenilor față de soacre.

Nu-i colț pe fața pământului, unde soacrele să se poată împăca cu ginerii.

Dacă se cercetează obiceiurile feliuritelor neamuri de oameni, se poate vedea, că soacrele nu se prea bucură de mare cinste în fața ginerilor.

Astfel în Mexico, ginerii încunjură să se întâlnească cu soacrele, iar dacă le-au întâlnit, ori au vorbit cu ele, țin post mai multe zile.

În Florida, când ginerile se întâlnește cu soacra, îi întoarce spatele, iar dacă vrea să-i spună ceva, îi spune numai prin mijlocirea unei alte persoane.

La indieni, dacă ginerile a pomenit numele soacrei, trebuie numai decât să scuie și să zică „am păcătuit“, altfel nasul i-se umple de bube.

La negrii din Africa, ginere, soacră, socru și noră se încunjură unul pe altul. Poate să tem să nu se sfădească.

În Congo, dacă soacra privește pe ginere sau ginerele pe soacră trebuie să plătească o pedeapsă.

În Australia, soacra este obligată să se ferească din calea ginerelui și dacă nu-l poate încunjura, trebuie să-și acopere fața cu haina, să nu-l vadă.

În unele ținuturi din China, soacra după ce și-a măritat fata nu-i iertat să-și mai vadă ginerele.

În Himalaia, nora nu-i iertat să vorbească cu soacra.

În Oceania ginerele și soacra nu pot să mănânce din acelaș tier, ori să bea apă unul după altul.

În unele ținuturi tot din Oceania, dacă soacra se întâlnește cu ginerile pe vre-o cărare, aceasta trebuie să întoarcă spatele, până trece ginerile.

Dacă soacra a trecut pe țărmul unei ape, ginerile nu poate trece pe acolo, până ce apa a spălat urmele pașilor soacrei.

La noi, încă rar se împacă ginerii cu soacrele. De aceea și doresc să aibă un balon, în care să-și pună soacrele, fiindcă

„Așa un inger cum e ea (soacra)

„Păcat să steie pe pământ.

„Acelo sus, în cerul sfânt,

„Cu mult mai bine i-ar șede.

Au sosit

Manuale didactice
pentru școlile primare. — 10% reducere în scopuri culturale.

Librăria Seminarului
Blaj.

FEL DE FEL.

Oameni grași. Cei mai mulți oameni grași din lumea întreagă sunt în Danemarca. Poate din cauza, că în Danemarca se pregătește cel mai mult unt din lume.

În Danemarca s'a și făcut o societate a oamenilor grași. În fiecare an, aceasta societate ține un banchet, la care se țin mai multe toasturi. După banchet, toți membrii societății se cântăresc și acela care cântărește mai mult, e ales președinte. În anul trecut a fost ales unul cu numele Petersen, care deși era numai de 25 ani, cântărea 197 kilograme. Între membrii erau unii grei de câte 165, 180 kilograme. În anul acesta, la alegerea de președinte, votul a căzut pe Cristian Drangman, un neguțator de lemne din Copenhaga. Acesta cântărea numai 141 kgr., însă prietini i-au ales pentru bunătatea sa. Drangman a mulțumit pentru cinstea ce i-au făcut și a făgăduit, că va face tot ce îi va sta în putință, pentruca să se facă vrednic de a fi președinte. Din cauza aceasta a început să trăiască cât mai bine, pentruca să se îngrășă. S'a și îngrășat vre-o 17 kgr. Însă din pricina că s'a adunat prea multă grăsime la inima, când a ajuns 158 kgr. a murit. La înmormântare au luat parte toți oamenii grași. A fost unul dintre chipurile celea mai minunate, când în drumul spre cimitir, sicriul a fost urmat numai de oameni grași, cari cântăreau fiecare peste o sută kilograme.

Ingropatul viilor. În anul acesta a fost multă secetă. Din cauza aceasta viile au lăncezit. Pe la începutul lui Octomvrie, au fost ploii. Coardele, ochii și strugurii au luat multă apă. Din cauza aceasta strugurii nu se pot păstra. Și se prea poate, că nici ochii coardelor nu vor sta prea bine până la primăvară.

Ca să nu se întâmple nici un rău, ar trebui ca viile să se îngroape cât mai târziu, după o săptămână de zile cu brumă și la tot cazul pe vreme uscată.

Coardele să se îngroape cât mai deasupra pământului, așezându-le pe un strat de pământ ridicat în lungul lor, pentruca să nu zacă în pământ umed. Dacă vițele îngropate ajung în umezeală, ochii putrezesc și în primăvară se văd mulți ochi arși și peste vară vor fi multe coarde fără rod.

Târgurile de export. Pentruca să se rânduiască cât mai bine negoțul cu animale, s'au înființat în opt orașe din Ardeal și Bucovina, între cari și Blajul, așa numitele târguri de export — de vindere peste graniță.

Conducerea târgurilor o face primăria orașului. Fiecare animal adus la târg va fi însemnat într'un protocol, asemenea se va însemna și animalul vândut. Pentru însemnare, vânzătorul va plăti o taxă de 5 Lei de cap de vită. Va mai plăti și 1 Leu taxă de cântărire iar cumpărătorul va plăti 1 Leu la sută din prețul animalului. În târg nu pot intra decât animale sănătoase. Primirea animalelor în târg se face la 7 ore dimineața. Târgul se începe la 10 ore și ține până la 12 ore.

Înainte de începerea târgului se publică prin scrisori lipite pe pereți, numărul și felul animalelor aflate în târg.

Vânzarea și cumpărarea animalelor se poate face numai în piața unde se ține târgul.

Vinderea din nou a animalelor, în aceeași zi de târg este oprită.

În târg nu pot intra numai persoane, cari vând ori cumpără.

Animalele vândute se cântăresc în fața

vânzătorului, a cumpărătorului și a unui slujbaş a târgului.

Medicul veterinar va da pentru animalele vândute un certificat de export. La acest certificat se va alătura și biletul de vite.

Vânuirea se va face la plecarea din localitatea târgului, iar plata taxelor de vamă se va face în lei. La granița animalele nu se mai vizitează, cel mult se numără și apoi se trec mai departe.



Mihai Hotea. — Aveți de plătit până la 31 Dec. 1927 lei 180.

Elena Rus. — Am primit suma de 250 Lei în 31 Mai 1927. Abonamentul plătit până la 31 Dec. 1927.

Sas Gavrilă a Iovului. — Am primit 100 Lei, din cari am trecut 85 lei pe 1927 iar 15 Lei pe 1928.

Ioan Molin Savu. — Am primit 130 Lei abonamentul plătit până la 31 Dec. 1927.

Vasile Ardelean. — Am primit suma de 810 Lei din care am trecut la următorii abonați: Roman Socol Lei 120 pe 1927. Lei 60 pe 1928. George Ișgep Lei 180 pe 1928. Mitru Barna (băru) pe 1927 Lei 120 pe 1928 Lei 60 — Vasiliu Oprean pe 1927, Lei 120 pe 1928 Lei 60. — Și George Socol pe 1927 Lei 90, mai restează până la 31 Dec. 1927 încă 30 Lei.

Victor Pop. — Din suma de 149 Lei am trecut în abonamentul Dv. Lei 90. — Mai prestați încă 10 lei până la 31 Dec. 1927.

Casina Română. Hunedoara. — Am primit suma de Lei 330 abonamentul de 150 pe 1926 și 180 Lei până la 31 Dec. 1927

George Tărău — Am primit 340 Lei abonamentul plătit până la 31 Dec. 1927.

V. Manole. București. — Am primit 100 Lei abonamentul până la 31 Dec. 1927.

Tomoni Teodor. — Am primit 470 Lei abonamentele pe 1925, 1926 și 1927.

Ștefan Muntean. — Am primit lei 180 abonamentul până la 31 Dec. 1927.

George Medoia. — Am primit 100 Lei din cari am trecut 75 lei pe 1927, iar 25 lei trecuți pe 1928

Redactor responsabil: IULIU MAJOR.

No. 454/1927

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei No. G 2282/1927 a judecătoriei de ocol din Blaj, în favorul reclamantei Paraschiva Cucerzan repr. prin avocatul Dr. Ioan Bianu pentru încasarea creanței de 3000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 24 Noemvrie 1927 orele 10 a. m. la fața locului în Blaj în fața Primăriei No. unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume, cal și căruța în valoare de 7000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni la 25 Octomvrie 1927.
(406) 1-1 NICULAE BACIU.

O bransă care până acum nu a fost în Blaj

Iosif Székely

măestru văpsitor, lustritor de trăsuri și tapițier. Se află în Blaj, strada Prințul Carol Nr. 145.

Prețuri moderate.

Rog Onoratul public de binevoitorul sprijin.
(356) 3-2